24

EGYETEMI KÖNYVTÁR Folyóiratok SZEGED

SZEGEDI EGYETEM

A SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM, ORVOSEGYETEM ÉS A PEDAGÓGIAI FŐISKOLA LAPJA

I. évfolyam 5. szám | 1953 március 23 | Ára 40 fillér

Leküzdjük a nehézségeket, mint ahogy eddig is leküzdöttük őket, mert bolsevikok vagyunk, akiket Lenin vaspártja megedzett.

Sztálin

Április 4 felszabadulásunk nagy ünnepe

1945 április 4-e emléke örök időkre bevésődött a magyar nép szívébe. E napon hozta meg számunkra a diadalmas Vörös Hadsereg a felszabadulást az évszázados elnyomatás alól, e napon indult el a magyar nép a Szovjetunió vezetésével a szocializmus építésének dicsőséges útján.

Mi, akik az egyetem falai között élünk, csak akkor érthetjük meg valóban e nap jelentőségét, ha végigtekintünk ragyogó fejlődésnek azon az útján, melyet egyetemünk a felszabadulás óta néhány év alatt befutott.

A multban az egyetem a kiváltságos osztályok számára épült. A dolgozók tehetséges gyermekei közül, ha kevesen be is jutottak az egyetem falai közé, ez számukra az évekig tartó nyomort jelentette és amikor befejezték tanulmányaikat, az állástalan diplomások kilátástalan sorsa várt rájuk, mert a kapitalista kizsákmányolásnak nem volt érdeke, hogy a nép fiai közül kikerülő értelmiség kenyérhez jusson.

A Szovjetunió felszabadított bennünket és baráti segítsége alapvető változást hozott országunk és ezen belül egyetemünk életében is.

A szocializmus építéséhez az államnak sok tanult emberre van szüksége, olyan tanult emberekre, akik hűek népünkhöz és a lenini-sztalini eszméket meg tudják valósítani. **Hallgatóink száma a felszabadulás óta megháromszorozódott, de megváltozott szociális összetétele is, ma már a munkások, dolgozó parasztok és a haladó értelmiség gyermekei tanulnak többségben az egyetemen és ennek következtében megváltozott a munkaszellem, új morál alakult ki, melynek jelmondata az, hogy a munka becsület és dicsőség. Hallgatóink jóléttérő népi demokráciánk hatalmas mértékben gondoskodik kifejlesztett ösztöndíj rendszerrel. Zavartalan tanulásukat** jegyzetek és magyar nyelven megjelent kitűnő tan- és szakkönyvek százai biztosítják.

Hazánkban ma több mint 45.000 fiatal tanul az egyetemeken és főiskolákon és ha tekintetbe vesszük a lakosság arányát, ma már ezen a téren elhagytuk olyan országokat, mint Anglia, vagy Franciaország, nem is beszélve arról az óriási különbségről, ami a tanulás lehetőségeinek biztosításában mutatkozik.

Nemcsak a hallgatóság összetétele és a tanulás feltételei változtak meg, hanem megváltozott a hallgatóságunk viszonya a tanuláshoz is. Kiemelkedő példája volt ennek tavaly a Rákosi-félév, a szocialista versenyek, az egyre jobb és jobb tanulmányi eredményért, verseny a tudásért, ezért a hatalmas fegyverért, amelyet az egyetem ad hallgatóságunk kezébe.

A felszabadulás óta gyökeresen megváltozott az oktatás minősége is. Államunk már számos esetben tanújelét adta az oktatómunka megbecsülésének. Az elmult évben rendezték az egyetemi alkalmazottak fizetését. A Munka Törvénykönyve pótszabadságot biztosít az oktató személyzet számára, mert a szocialista állam megbecsüli népéhez hű, harcos értelmiséget. Ez a megbecsülés új, természetes viszony kialakulását eredményezte a hallgatóság és oktatói között, a hallgató ma már nem áll problémáival tehetetlenül, mindenkor rendelkezésére állanak oktatói, akik örömmel támogatják őket a tanulásban. Ez a kölcsönös együttműködés és baráti szellem teszi lehetővé az új tanulmányi sikereket, amelyek a vizsgaeredményekben mindinkább megmutatkoznak. **A Szovjetunió hatalmas segítségét az oktatás terén is érezzük. Szovjet professzorok, kiváló pedagógusok látogatnak el hozzánk, akik értékes tanácsaikkal, döntő mértékben hozzájárulnak az oktatás színvonalának emeléséhez.**

Az egyetemek oktató munkája mellett hatalmas fejlődés mutatkozik kutató és gyógyító munka terén is. Az elért tudományos eredmények nemzetközi viszonylatban is igen jelentősek. **Ennek elismerését fejezi ki államunk minden évben a Kossuth-díjak kiosztásával. Ez évben Szegeden Ábrahám Ambrus, Koch Sándor és Szőkefalvi Nagy Béla részesültek ebben a magas kitüntetésben.** Az eredmények eléréséhez hozzájárultak azok a beruházások, amelyek révén új, nagy létesítmények keletkeztek egyetemünkön, hogy csak a Gyermekklinikát, vagy a Béke-épületet említsük. **Egyetemünk fejlődése is elsősorban a Szovjet Hadseregnek köszönhető, mert városunk ugyszólván sértetlenül szebadult fel és nem kellett átélnie az ostrom borzalmait. Hazánk fővárosát, amely sokat szenvedett a fasiszta barbárok kegyetlenkedése és felmérhetetlen értékeinek nyugatra hurcolása miatt szintén csak néhány százalékos kár érte a felszabadítással kapcsolatos hadműveletek során, mert Sztálin elvtárs napiparancsban hívta fel a Vörös Hadsereg figyelmét Budapest középületeinek és lakóházainak a megkímélése.** Ezt csak akkor érhetjük meg igazán, ha visszagondolunk a fasiszták által felrobbantott hidakra, vagy felidézzük Varsó, Drezda és egyéb kultúrcentrumok lerombolásának emlékét, vagy Korea békés városainak elpusztulására gondolunk, ahol az amerikai légibanditák épúgy, mint a II. világháborúban, a koreaiak asszonyait és gyermekeit gyilkolják, mert az imperialisták számára közömbös a haladás és a háborúból eredő haszon érdekében hajlandók kiírtani mindazt, ami szép és nemes.

A Vörös Hadseregnek, pártunk vezetésének köszönhető, hogy az újjáépítő munkát a hároméves terv során aránylag rövid idő alatt befejezhettük és a felszabadulás után alig néhány év multva megkezdhettük új, szocialista országot építő ötéves tervünk végrehajtását.

Az eddig elért eredmények a fejlődés eddigi sikerei nem jogosítanak fel bennünket arra, hogy megálljunk a megkezdett úton. Még igen sok feladatunk van, amelyet meg kell oldani **Államunk vezetői oktatóinknak a minőség javítását, hallgatóink számára pedig a jobb tanulást a fokozottabb tanulmányi fegyelmet tűzte ki feladatul.** Határszéli városban élünk és helyzetünk fokozottan kötelez bennünket arra, hogy feladataink maradéktalan teljesítésével bebizonyítsuk, hogy Magyarország nem rés, hanem erős bástya a békefrontján és mint a 800 milliós béketábor harcosai megmutassuk a szocialista társadalmi rend fölényét a kapitalista rendszerrel szemben.

KRÁMLI ANDRÁS
orvosegyetemi dékán

DISZ politikai órák a Pedagógiai Főiskolán

A Pedagógiai Főiskolán ez év februárjában kezdődtek meg az Egyetemi Pártbizottság közvetlen irányításával a DISZ politikai órák. A hallgatók nagy többsége örömmel fogadta ezt. *Görög* István II. éves történelem-rajz szakos hallgató például így nyilatkozott: *„Örömmel járok ide, mert az itt hallottakat közvetlen kapcsolatba tudom hozni a marxizmus-leninizmus tanulásával. A legutóbbi alkalommal értettem meg tisztán a parasztkérdést, ami eddig homályos volt előttem."* Ehhez hasonló megnyilatkozásokat még igen sokat idézhetnénk.

A politikai órákat részben az oktatószemélyzet tagjai, részben politikailag fejlett hallgatók vezetik. Ez biztosítja, hogy önállóan meg tudják oldani a felmerült problémákat. Az első óra még nem töltötte be teljesen hivatását. Az elvársak vonakodva szóltak csak hozzá a felvetett kérdésekhez. A későbbiek során azonban felengedett a passzivitás. *Igen aktív és tartalmas politikai óra volt az első évfolyam földrajz-történelem szakcsoportjánál.* A vezető nem sokat beszélt, inkább csak irányította a vitát, felvetette a problémákat és a kifejtést rábízta a résztvevőkre. Jól vezette az első éves ének-zene szakcsoport foglalkozását *Erdős* János tanársegéd elvtárs. Sokat javult a másodéves matematika-kémia szakcsoport is. Itt eleinte alig volt egy-két hozzászólás, a legutóbbi alkalommal azonban az egész tagság élénken résztvett a munkában. A másodéves orosz szakosoknál a két óra kevésnek bizonyult az anyag teljes feldolgozásához, olyan sok volt a hozzászólás. *Fülöp* János tanársegéd elvtárs közvetlen kapcsolatba hozta az anyagot a szakkérdésekkel, s ezzel aktivizálta az egész csoportot.

Nem minden csoport tölti be azonban hivatását még most sem. Ilyen például a másodéves ének-zene-testnevelés szakosoké, ahol a hallgatók nem mutatnak kellő érdeklődést a politikai események iránt s mindeddig nem sikerült meg. felelő hangulatot teremteni.

A legáltalánosabban felmerülő hiba a Főiskola DISZ politikai óráin az, hogy *a vezetők nem hagynak mindig elég időt a szakproblémák megtárgyalására.* Törekedni kell arra, hogy az egész hallgatóságot bevonják a munkába. Teremtsenek közvetlen kapcsolatot a szaktárgyakkal. Osszák be a rendelkezésre álló időt úgy, hogy *legalább fél óra maradjon az egyéb problémák megbeszélésére is.* Ha ezeket sikerül elérni, akkor a politikai órák valóban betöltik hivatásukat a Pedagógiai Főiskolán.

FELKÉSZÜLTÜNK A FELSZABADULÁSI HÉTRE

Április 4-én ünnepeljük hazánk felszabadulásának 8. évfordulóját. Nyolc küzdelmes, de eredményes esztendőre tekintünk vissza. Az elmult nyolc esztendő meghozta a küzdelmes harc és munka eredményét. Egyetemeink és főiskoláink fejlődésében is olyan eredményeket értünk el, melyre hazánk történetében sohasem volt még példa. Ugy érezzük, hogy legnagyobb nemzeti ünnepünk több és jobb munkára kötelez bennünket s mi becsülettel eleget is teszünk ennek a hazafias kötelezettségnek.

A Gyermekklinika dolgozói jó oktató és gyógyító munkával készülnek nagy ünnepünkre

A Gyermekklinika valamennyi dolgozója szocialista kötelezettséget vállalt a hallgatók nevelésének és oktatásának megjavítása, valamint szakmai továbbképzése érdekében. Ez a vállalás napról-napra halad a teljesítés felé. A Gyermekklinika külsején is észre lehet venni a lelkes, lelkiismeretes dolgozók kezenyomát. Minden ragyog a tisztaságtól. De nemcsak a közvetlen kötelezettségeknek tesznek eleget a Gyermekklinika dolgozói, hanem nagy gondot fordítanak az oktató, nevelő és tudományos kutató munkára és szovjet orvostudomány eredményeinek megismerésére, valamint a beosztott dolgozók szakmai továbbképzésére. Varga Anna ápolónővér megtanulja a kislaboratóriumi vizsgálatokat. Dr. Paszt Aranka gyógyszertani ismeretekre tanít egy ápolónővért és versenyben van egy kollégájával a szovjet orvostudományi közlemények referálásában. Patócs István gépész mintegy 800—1000 forintos megtakarítással házilag állít elő műanyagból egy orvosi vizsgálatokhoz szükséges u. n. agglutináló lemezeket.

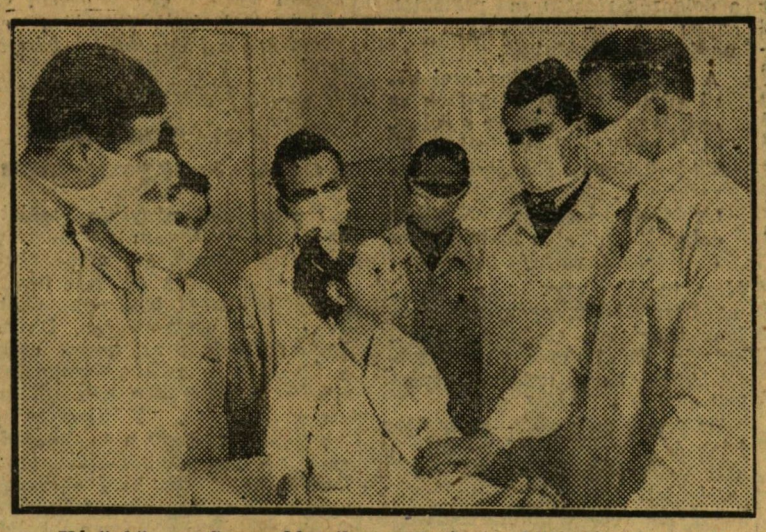

Képünkön a Gyermekklinika egyik terme látható, ahol Waltner Károly elvtárs előadást tart a gyermekgyógyászatról.

Minden dolgozó szocialista kötelezettséget vállalt április 4-e tiszteletére

A Természettudományi kar valamennyi intézetében igen jó vállalásokat tettek dolgozóink és kutatóink. A tudományos káderek műszaki és adminisztratív dolgozók itt is a tudományos továbbképzés, az oktatás szemléletesebbé tételét és a szovjet tudományos kutatások legújabb eredményeinek megismerését tűzték ki feladatul. Igen szép Olasz István, Pálmai Mihály és Szilágyi Ilona elvtársak vállalása, különösen azért, mert már nagyobbrészben teljesítették is önként vállalt kötelezettségüket. A hallgatók nagy munkakedvvel folytatják a Rerrich-tér rendezését és jó időbeosztással, a vizsgaanyag tervszerű ismétlésével készülnek az évvégi vizsgákra, mint pl. a II. éves Furka-csoport.

KÖVESSÜK A HELYES KEZDEMÉNYEZÉSEKET

Igen szép kezdeményezés indult el a Pedagógiai Főiskola Tanulmányi Osztályán. A T. O. dolgozói felszabadulásunk ünnepének tiszteletére vállalták, hogy elsajátítják egy másik dolgozó munkakörét, ami azt jelenti, hogy munkájukban nem lesz fennakadás, ha véletlenül egy dolgozót nélkülözni kell vagy ha a munka valamely területén megszaporodik, könnyen ki tudják egymást segíteni az elvtársak.

A szovjet példa nyomán

A régészet a Szovjetunióban nem formalisztikus tárgytudomány, ha nem a marxista-leninista történelem tudomány szerves része. A szovjet példa nyomán lett a régészet, a művészettörténelem és néprajz a történelem-szakon kötelező tárgy. Az anyag elsajátításának megkönnyítésére egyetemünk Történeti Intézete korszerű szemléltető festményekkel és ábrákkal egészíti ki régészeti és néprajzi gyűjteményét és ezzel is nagy segítséget nyújt a hallgatók számára az előadás jobb megértetése szempontjából.

A Jogi Kar példás kultúrmunkája

A felszabadulás ünnepe nagyobb lendületet adott a Jogikar munkájának is. Különösen szép az az eredmény, amit a Jogikari DISZ-szervezet a kultúrmunkában ért el. Meggyőztek bennünket arról, hogy az üzemekkel való kulturális kapcsolatot nem formálisan fogják fel, hanem komoly lépéseket tettek és komoly eredményeket értek el ezen a téren. A próbák állandóan folynak. Jó népitánc- és színjátszógárda kovácsolódott össze. Első szereplésüket március 15-én tartották meg az öthalmi laktanyában. Mintegy 40 hallgató vett részt ebben a kultúrmunkában és igen lelkesen táncoltak, szerepeltek, amivel hozzájárultak békét őrző honvédeink színvonalas szórakoztatásához. Ezenfelül a Jogikar DISZ-szervezete tervbe vett egy könyvankétot is Nagy Sándor Sztálin-díjas író novellájáról, amelyre a szerzőt is meghívják. Ez azt célozza, hogy a hallgatóság megismerje új irodalmunk kiemelkedő alkotásait, megszeresse, forgassa és tanulmányozza azokat.

Lehel István elvtárs adjunktus előadást tart I. éves történészeknek régészeti tudományokból.

Rákosi Mátyás elvtárs távirata

CSEHSZLOVÁKIA KOMMUNISTA PÁRTJA KÖZPONTI BIZOTTSÁGÁNAK,
A CSEHSZLOVÁK KÖZTÁRSASÁG MINISZTERTANÁCSÁNAK
Prága

Mély fájdalommal értesültünk a testvéri csehszlovák nép nagy fiának és vezérének, a nemzetközi munkásmozgalom és a békéért folyó nagy küzdelem kiemelkedő harcosának, Sztálin elvtárs hű küzdőtársának, Klement Gottwald köztársasági elnök elvtárs haláláról. Az egész magyar dolgozó nép együttérez Csehszlovákia népével mély gyászában. Klement Gottwald elvtárs vezetésével a csehszlovák nép nagy sikereket ért el a szocializmus építésében, örök szövetséget kötött a hatalmas Szovjetunióval, testvéri barátságra lépett a népi demokratikus országokkal, köztük a Magyar Népköztársasággal is. A magyar dolgozó nép nevében őszinte részvétünkről biztosítjuk a csehszlovák népet és kívánjuk, hogy Csehszlovákia, dicsőséges Kommunista Pártjával az élén győzelmesen folytassa tovább a szocializmus építésének Gottwald elvtárs vezetésével megkezdett nagy művét.

A Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetősége.
A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsa nevében

RÁKOSI MÁTYÁS

Tag és tagjelölt felvétellel erősítsük pártszervezeteinket

Pártunk tagjának lenni nagy tisztesség, nagy kitüntetés. Annyit jelent, hogy a dolgozó nép leghaladottabb, legharcosabb részéhez tartozunk, akik a munkásosztály, a dolgozók ügye iránti hűséggel állunk helyt. Tudják ezt a pártonkívüliek is. Ma, amikor egyetemünk a dolgozó nép egyeteme, minden lehetőségünk megvan arra, hogy a pártonkívüliek széles tömegeiből az arra alkalmasak pártunk tagjainak sorába kerülhessenek. *A párt fejlődésének igen fontos erőforrása, hogy kapui nincsenek lezárva azok előtt, akik munkájukkal, helytállásukkal, a dolgozó nép ügye iránti odaadásukkal bebizonyították, hogy elérik a tagjelölt, illetve párttag magas és megtisztelő fogalmát.* A párt tömegekkel való kapcsolatát nem utolsó sorban azzal erősíti, hogy soraiba fogadja a fiatal, friss, politikailag fejlett erőket. Ma már elmondhatjuk, hogy igen sok pártonkívüli dolgozótársunk munkájának fontos rugója, hogy idővel a párt tagjainak sorába kerülhet.

Éppen ezért szomorú jelenség, hogy pl. januári párttaggyűléseinken 9 alapszervezetünk mindössze négy tagot, illetve tagjelöltet vettek fel.

Alapszervezeti vezetőségeink jórészt arra hivatkoznak, hogy ennek a nagyfokú lanyhulásnak „objektív oka" van. Ez az objektív ok pedig szerintük nem más, mint, hogy fiataljaink 24 éves korukig általában a DISZ-ben végezzenek munkát. Az, hogy 24 éves korukig fiataljaink a DISZben dolgozzanak, hatalmas segítséget biztosított a DISZ-nek és ugyanakkor fokozta a követelményeket a tagjelöltek iránt. Azonban pártunk ezen helyes irányelvére hivatkozni annak indoklására, hogy a tagjelöltfelvételek száma az utóbbi időben alaposan megcsappant, súlyos hiba és az igazság eltorzítása. Egyrészt ugyanis pártonkívüli tömegeink jelentős része — közöttük hallgatók is — betöltötték már 24. életévüket. Ezek között is hétről-hétre, hónapról-hónapra bukkannak fel alkalmas új erők, akikkel alapszervezeteinket erősíthetjük.

Azonban a 24 éves korhatár alatti pártonkívüli hallgatók között is állandóan szemmel kell tartani a legtejlettebb, leghaladottabb elemeket. Ugyanis nincs kizárva annak lehetősége, hogy a fiatalabb évfolyamokból is bekerülhessenek pártunk soraiba, csupán lényegesen megnöveli a követelményeket ezekkel szemben. Egyes pártvezetőségeink ahelyett, hogy körültekintő és gondos nevelő munkával és kiválasztással ebben a szektorban is folytatnák a pártépítést, kissé megriadtak és azt a kényelmes megoldást választották, hogy a 24 évnél fiatalabbak közül (és ezek teszik ki hallgatóink túlnyomó többségét) egyszerűen abbahagyták a tagjelöltfelvételt. *Egyesek úgy gondolkodnak, hogy kényelmesebb a vezetőség munkája és a taggyűlések feladata is egyszerűbb, ha nem kell tagjelöltfelvételekkel bíbelődni. Kétségtelen, hogy ez az álláspont a kényelmesség és opportunizmus jele alapszervezeteinkben.*

De baj van a tagjelöltek taggá nyilvánításával kapcsolatban is. Legtöbb alapszervezetnél ugyanis a szükséges tagjelöltségi időt messze meghaladott, amint mondani szokás „szakállas" tagjelöltek kallódnak. Ezeknek *az elvtársaknak nagyrésze nem saját hibájából rekedt meg tagjelöltségi fokon. Két-három éves tagjelöltség után közülük nem egy kedvét veszti és a pártmunka szempontjából elkallódik. Ilyen módon spontán fejlődésükre várni ölbetett kezekkel nem egyéb szájtátásnál.* Az alapszervezetek és mindenekelőtt az alapszervezetek vezetőségei tartsák nagyon fontos kötelességüknek, hogy megszüntessék ezt a pártmunka szempontjából is meddő állapotot. Sok példa mutatja, hogy igen korán mondják ki a régi tagjelöltekre, hogy „képtelenek a fejlődésre, hiába foglalkoznak velük", stb. A valóság az, hogy csak nagyon kevés helyen mondhatják el nyugodt lelkiismerettel vezetőségeink, hogy mindent megtettek annak érdekében, hogy a régi tagjelöltek minél gyorsabban elérjék a párttagságot. Főleg a szívós és türelmes egyéni nevelőmunka az, ami ilyen esetekben hiányzik, pedig ez a döntő eszköz kádereink fejlesztésében.

Mindezek alapján egyik legfontosabb feladatuk, hogy fellendítsük alapszervezeteinkben a tag- és tagjelöltfelvételt. Ennek eszköze pedig nem a követelmények leszállítása, hanem ellenkezőleg a magas követelmények érvényesítése mind a tag-, mind pedig a tagjelöltfelvételekben. *Nem utolsó sorban azon mérjük le alapszervezetünk munkáját, hogy menynyiben tesznek eleget a párt ama törvényének, hogy állandóan erősíteni kell a tömegekkel való kapcsolatot.*

Dolgozóink pártoktatásának „objektív" akadályai

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom előestéjén Lenin a következőket írta: „Az eszmék erővé válnak, ha meghódítják a tömegeket". A Szovjetunió egész hősi története, a Bolsevik Párt története meggyőző erővel mutatja, hogy mit jelent Lenin fentebb idézett mondása.

A forradalom előkészítésétől a kommunizmus építéséig szakadatlanul foglalkozott és foglalkozik Lenin és Sztálin nagy pártja a tömegek politikai nevelésével.

Ennek a nevelésnek eredményeként szeretett tanítónk, a bölcs Sztálin elvtárs úgy hunyta le örökre szemeit, hogy a szovjet nép diadalmasan halad előre a kommunista jövő felé.

A mi pártunk, a Magyar Dolgozók Pártja hűségesen követi nagy példaképének, a Szovjetunió Kommunista Pártjának útmutatását és ennek köszönhetjük, hogy dolgozó népünk feltartóztathatatlanul építi a maga boldog életét, a szocializmust és ennek eredményeként tovább haladhat majd a kommunizmus felé.

A Szovjetunió Kommunista Pártja XIX. kongresszusán mondotta Malenkov elvtárs beszámolójában:

„Szovjet társadalmunkban nincs és nem is lehet osztályalapja a burzsoá ideológia uralmának. Nálunk a szocialista ideológia uralkodik, amelynek megingathatatlan alapja a marxizmus-leninizmus.

De még megmaradtak nálunk a burzsoá ideológia maradványai: a magántulajdonos gondolkodásmódjának és erkölcsének csökevényei. Ezek a csökevények nem halnak el maguktól, rendkívül szívósak, fejlődhetnek és ezért erélyesen harcolnunk kell ellenük."

Ez a tétel pedig fokozottan érvényesül nálunk.

Érthető tehát, hogy minden párttagnak nemcsak joga, hanem elmulaszthatatlan kötelessége is az ideológiai képzés, amint ezt pártunk Szervezeti Szabályzata kimondja. De korlátozhatjuk-e ezt a kötelességet csupán párttagjainkra? Nem. A szocializmus építése is már a legelőbb harcot jelenti az összezúzott kapitalizmus szívós, alattomosan megbújó maradványaival és a bennünk élő burzsoá ideológia maradványaival szemben. Éppen ezért a pártonkívüli dolgozóknak is hazafias kötelessége — ha építőmunkánk tevékeny harcosa akar lenni —, hogy fokozza eszmei felkészültségét, fejlessze öntudatát és harcában használni tudja az ideológiai tudás fegyverét.

Az ideológiai képzés lehetőségét párthatározat biztosítja dolgozóink számára. Ezért szervezte meg az Egyetemi és Főiskolai Pártbizottság területünkön a különböző pártoktatási formákat, amelybe a pártonkívüliek legjobbjainak nagy számát is bevonta. Elbizakodottság nélkül mondhatjuk, értünk el eredményeket ezen a téren.

A legsúlyosabb hiányosság pártoktatásunk területén az, hogy a többszöri kérés és felszólítás ellenére intézeteink felelős vezetői közömbösen, vagy éppen rosszindulatúan veszik azt a párthatározatot, mely előírja, hogy biztosítani kell a dolgozók részére a pártoktatási napon a szemináriumokon való megjelenés lehetőségét.

A tárgyi nehézségek sáncai közé bújnak egyes főnövérek az osztályvezetők, amikor a dolgozók beosztásáról kell intézkedni. Elháríthatatlan akadályokra hivatkoznak, halaszthatatlan határidőkről beszélnek, amikor dolgozótársaikat a szeminárium várja.

Nem tudják, vagy nem akarják megérteni, hogy éppen ezen akadályok legyőzését segíti elő a pártoktatás. Értsék meg végre ezek a felelősök, hogy terheikért számot kell adniok a dolgozóknak.

De értsék meg azok a párttagjaink és pártonkívüli dolgozóink is, akik szíves-örömest húzódnak a „szolgálati érdek" jelszava mögé, hogy nem fogják tudni feladatukat maradéktalanul elvégezni, ha nem élnek azzal a nagy lehetőséggel, amit számukra a pártoktatás nyujt.

Lelkiismeretbeli kérdésnek tekintsék minden egyes szemináriumon való feltétlen megjelenést és harcoljanak azért, hogy számukra biztosítva legyen az erre szolgáló lehetőség.

A Központi Vezetőség határozata az alapszervezeteink feladatává tette, hogy területünkön szervezzék és ellenőrizzék a párttagok és dolgozók ideológiai oktatását. Ezt a feladatot maradéktalanul hajtsák végre és ne kerüljenek az ellenség uszályába, amikor síránkozó hangon bizonyítják, hogy a pártoktatás elé „legyőzhetetlen objektív" okok gördülnek.

Bezerédi István

A „Tartós békéért, népi demokráciáért" előfizetőihez

A Tartós békéért, népi demokráciáért, a Tájékoztató Iroda hetilapja, fontos szerepet tölt be a pártmunkások, propagandisták, párt- és gazdasági funkcionáriusok, a káderképző tanfolyamok résztvevői elméleti színvonalának emelése és a nemzetközi helyzetről való tájékoztatása szempontjából.

A dolgozók régi kívánságát teljesítjük, amikor a „Tartós békéért, népi demokráciáért" eddigi üzemi előfizetését megszüntetjük s a lapot az előfizetők lakására kézbesítjük. Az eddigi késői kézbesítés miatt az előfizetők rendszerint csak hétfőn kapták kézhez a lapot. Most az új helyzetben áprilistól kezdve az egész országban a lap kikézbesítése vasárnap reggel történik meg és lakásán kapja meg minden dolgozó. Ez a változtatás lehetővé teszi, hogy minden Tartós béke-előfizető a munkaszüneti napon a lap anyagának ismeretével felkészülhessen a politikai oktatásra. Ezzel az intézkedéssel is olvasóink kényelmét fogjuk biztosítani. A lap előfizetési ára házhoz kézbesítve is változatlanul 2 Ft. Postás kézbesítőink még a hónap folyamán felkeresik lakásukon üzemi előfizetőinket, hogy figyelembe vegyék a dolgozók kívánságát a házhoz kézbesítésre vonatkozóan.

Furcsaságok az Orvosegyetemen

Helyes kezdeményezés született az Orvosegyetemen: a tanársegédek foglalkoznak a nem-szakköri V. éves hallgatók szakmai továbbképzésével is és bevonják őket a kísérletek lefolytatásába. De már kevésbbé helyes az, hogy ezekre a kísérletekre való hivatkozással egyesek tantervileg kötelező órákat mulasztanak. Teljesen helytelen végül az, hogy a tanársegédek az ilyen óramulasztásokról igazolásokat állítottak ki s a csoportvezetők ezeket elfogadták. Az Orvosegyetemen egészen helytelen gyakorlat alakult ki a mulasztások igazolása területén: a csoportvezetők a maguk „hatáskörében" engedélyezhettek és igazolhattak 1—1 órás mulasztásokat, az évfolyam-titkároknak már 2 órás engedélyezési „joguk" volt.

A középkorban teljes búcsút, bűnbocsánatot lehetett nyerni, ha valaki bizonyos összegű pénzt lefizetett, elmormolt néhány imát, vagy egy megadott helyre elzarándokolt. Úgy látszik, ugyanúgy „bocsátották meg" a DISZ- és tansegédszemélyzet tagjai is a mulasztásokat, ha valaki tanrendi óra idején „kísérletre zarándokolt", vagy egyszerűen elmormolta a bűvös jelszót: „kísérleten voltam." Értesülésünk szerint az Orvosegyetem tanulmányi osztálya végre felfedezte ezt a helytelen „bevett szokást" és lépéseket tett felszámolására.

K. B.

A Zeneművészeti Szakiskola a zenekultúra terjesztéséért

A Szegedi Állami Zeneművészeti Szakiskola DISZ-szervezetének és tanári karának legutóbbi szereplései a kultúrversenyekkel kapcsolatosak. Főleg a fúvós és vonós növendékek igen jól kivették részüket a kultúrmunkából. Vidéki szereplésekkel is elősegítették a nép zenekultúrájának fejlesztését. Ezek a szereplések igazolják, hogy a Zeneművészeti Szakiskola hallgatói és tanárai terjesztik a haladó hagyományokon felépülő szocialista zenekultúrát és harcolnak a kozmopolita jazz ellen.

Üdvözöljük új Kossuth-díjasainkat

Gazdasági és politikai életünk gyorsütemű előrehaladásával fejlődik tudományunk is. Az idei Kossuth-díj kiosztása azt igazolja, hogy dolgozó népünk állama különös megbecsülésben részesíti a tudomány művelőit és továbbfejlesztőit. Az elméleti kutatómunka számára tág lehetőséget biztosít államunk vidéki tudományos intézményeinknél is.

Míg a multban különösen a vidéki egyetemek kutatóit nézték le, addig az idén Szegeden három kiváló tudósunk részesült tudományunk legjobb művelőinek kijáró legmagasabbfokú megbecsülésben, a Kossuth-díjban. ÁBRAHÁM AMBRUS az Állattani Intézet professzora, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja, Pavlov tanai alapján végzett idegszövettani kutatásaiért, SZÖKEFALVI NAGY BÉLA a Bolyai Intézet egyetemi tanára, az Akadémia levelező tagja a „Lecons d'Analyse Fonctionelle" c. mű második részében foglalt új eredményeiért, KOCH SÁNDOR az Ásvány- és Kőzettani Intézet vezető tanára, az intézeti munka példás vezetéséért és kiváló oktató munkájáért kapott Kossuth-díjat.

Biztosak lehetünk abban, hogy az idei Kossuth-díjak további jó munkára ösztönzik Egyetemünk tudományos kutatóit és még odaadóbb lelkesedéssel folytatják eddigi nagyszerű munkájukat.

A munka, melyet az ember hivatástudattal végez, mindig gyönyörűség

Megjelenésemnél csak örömöm volt nagyobb, mikor megtudtam, hogy a Minisztertanács Kossuth-díjjal tüntetett ki. Azért örömöm, mert a kitüntetés indokolása elsősorban oktató és nevelőmunkámat emelte ki. Mindenkor hivatásomnak éreztem a tanári pályát s az elmult évek során ez a hivatástudat mind jobban és jobban megerősödött bennem. Igyekeztem tárgyamat és a tanári hivatást megszerettetni a fiatalsággal. Ennek szolgálatában állítottam intézetemet és erre a hivatástudatra nevelte hallgatóimat, tanítványaimat. Igen nagy segítségemre volt e munkámban az intézet oktató személyzete. Átérezték teljes egészében feladatukat, e feladatok szépségét, fontosságát és minden igyekezetünkkel arra törekedtünk, hogy mentől jobban képzett szakembereket adjunk népi demokráciánknak. A tudományos kutatás terén hazánk ásványvilágának rendszeres feldolgozását tűztem célul az intézet elé. E feladat már a megvalósulás stádiumában van, remélhető, hogy a „Magyarország ásványai" című munka is napvilágot lát intézetem munkásságának eredményeképen. Az akadémiai **prémiumok**, valamint az Akadémia támogatásával az intézet kiadásában megjelenő „Acta Mineralogica Petrografia" c. szakfolyóiratért cserébe kapott nagyszámú külföldi szakfolyóirat bizonyítja, hogy eredményeink itthon, de világviszonylatban is érdeklődést keltenek.

A magyar ásványvilág kutatása mellett, szintén mint akadémia témát, végzi az intézet két tagja a Tisza-Maros szállította lebegő és oldott ásványi anyagok vizsgálatát. Ez a már két éve rendszeresen folyó munka két alföldi folyónkat Európa geokémiailag legjobban megvizsgált, ismert folyójává teszi. Oktató, kutatómunkája mellett intézetem minden tagja kiveszi részét a társadalmi munkából is és hogy mind e téren sikerült eredményeket elérnünk, ezt a kollektíva minden egyes tagja szocialista öntudattal, hivatásszerűen végzett munkájának köszönhető.

Igen nagy örömömre szolgált, hogy egyik legrégibb tanítványom, intézetem magántanára, a hazai olajkutatás egyik legjobb szakembere, Kertai György, velem együtt nyerte a Kossuth-díjat.

A munka, melyet az ember hivatástudattal végez, mindig gyönyörűség. Hogy ezt a munkát nemcsak elismeri, de magas kitüntetéssel honorálja a nép állama, ez az őszinte hála érzése mellett még jobb és még több munkára ösztönöz. Mikor megköszönöm az elismerést és kitüntetést, fogadom, hogy minden erőmmel azon leszek, hogy mind oktató és nevelő, mind pedig a kutató munka terén még jobb eredményekkel hálálljam meg szocializmust építő államunknak a most elnyert magas kitüntetést.

KOCH SÁNDOR

Kisvizsgák az I. éves magyar szakos hallgatóknál

A folyamatos tanulás ellenőrzésének jól bevált eszköze egyetemünkön villámdolgozatok írása. A II. félév folyamán eddig 3 tantárgyból írtak villámdolgozatot az I. éves magyar szakos bölcsészhallgatók. A dolgozatok eredményei rámutatnak a tanulmányi munka jó és rossz oldalaira, ezáltal hozzájárulnak a hiányosságok kijavításához.

A villámdolgozatok eredménye azt az általános képet mutatja, hogy évfolyamunkon még mindig megvan a félév eleji lanyha tanulás. Az évfolyam ellenőrző dolgozatainak átlaga 3.85, ami messze elmarad a félévi vizsgák 4.1-es átlagától. Különösen gyengén sikerültek az orosz nyelvi dolgozatok, melyeknek átlaga csak 3.68. Ezeket a gyenge eredményeket egyes hallgatók úgy magyarázzák, hogy az évfolyamot váratlanul érte az ellenőrzés, az előadók nem mondták meg előre a villámdolgozatok írásának időpontját, így a hallgatók nem tudtak jól felkészülni rá. *Az igazság azonban az, hogy a hiba a folyamatos tanulás elhanyagolásában van.* Azoknak az elvtársaknak dolgozatai, akik óráról-órára átvették az előadások anyagát, „váratlanul" is jól sikerültek. *Farkas D. Ferenc, Szederkényi Ervin, Oroszi Zsuzsanna, Simon István elvtársakat és még jó egynéhány hallgatót nem érte „váratlanul" a dolgozatírás, mert óráról-órára készültek az anyagból.*

Az első 3 ellenőrző dolgozatból tehát az a tanulság, hogy ne dolgozatírás előtti napon lapozzuk csak át a jegyzetet, hanem rendszeresen, folyamatosan foglalkozzunk az anyaggal az egyéni munkatervek pontos betartása mellett. Így nem fordulhat majd elő az, hogy Berta elvtárs például teljesen tájékozatlan legyen a világirodalmi anyagban, amire a villámdolgozat hívta fel a figyelmét.

A folyamatos tanulás fontos feltétele az egyéni munkatervek maradéktalan betartása. Minden hallgatónknak el kell érnünk, hogy munkatervét ne formalitásnak, hanem a jó időbeosztás elengedhetetlen eszközének tartsa. A népnevelőknek türelmes, szívós munkával kell megmagyarázniok egyes hanyagul dolgozó hallgatónak a rendes tanulás fontosságát. Különösen most, amikor a szovjet népet, a világ békeszerető dolgozóit, egyben bennünket, egyetemi hallgatókat is oly súlyos veszteség ért Sztálin elvtárs halálával kapcsolatban, nem szabad megtürnünk, a lazaságot a tanulásban. *Sztálin elvtárs örökségét, az ő szavait váltjuk valóra, ha sokkal nagyobb szorgalommal és odaadással tanulunk, ha sokkal nagyobb energiával rohamozzuk a tudomány várát.*

Grezsa Ferenc
I. éves magyar szakos hallg.

DIÁKSORS NYUGATON

NYUGAT-NÉMETORSZÁG

A „Stifterverband für die deutsche Wissenschaft" közlése szerint a nyugatnémet s a nyugat-berlini diákok 75 százalékának havonta kevesebb, mint 100 nyugatnémet márka áll a rendelkezésére a puszta létfenntartási költségekre. Ez a gyakorlatban annyit jelent, hogy ezek a diákok sok gonddal küzködnek és ezért nem tudnak annyit foglalkozni tanulmányaikkal, mint amit a tudomány közös érdeke megkívánna.

SVÉDORSZÁG

Stockholmi diákok között végzett statisztikai vizsgálat felfedte, hogy a diákok kb. 80 százalékának — teljes egészében, vagy részben, maguknak kell megkeresniök minden napi kenyerüket.

DÉLAFRIKA

Malan miniszterelnök megrótta a Cape Town-i Egyetemet és a Johannesburgi Witwatersrand Egyetemet, mert továbbra is felvett színesbőrű diákokat. Az állam a fajok nem-megkülönböztetését, mely fennáll ezen a két egyetemen „szabálytalannak" minősítette. A jövőben a színes diákok akadémiai oktatásban vagy külön, vagy más főiskolán részesülnek, a már fennálló egyetemeken pedig külön osztályokban.

AKIKRE BÜSZKÉK VAGYUNK

Varró Kálmán elvtárs asztalossegéd. A felszabadulás előtt számos kis- és nagy üzemben dolgozott. Varró elvtárs méltóképpen készül hazánk felszabadulásának, április negyedikének megünneplésére. Az anyagtakarékosságra tett szép felajánlást, amelyet maradéktalanul teljesít is. Emellett rendszeresen foglalkozik fiatalabb munkatársaival, tanítja, neveli őket.

Varró elvtársat dolgozótársai szeretik és megbecsülik.

Kőhegyi Erzsébet, az Orosz Intézet elsőéves Rákosi-ösztöndíjas hallgatója. Szakmai és társadalmi munkáját az egyetemen is példamutatóan végzi. Marxista szeminárium vezető, szemináriumában kiváló munkát végez. Az egész egyetemen ő az egyetlen elsőéves, aki marxista tudományos diákkörnek tagja lehetett. Pártvezetőségi tag. Április 4-e tiszteletére, mint szakköri tag, kötelező irodalmon kívüli tanulmányokat is jegyzetel.

MULT

Ne feledkezzünk meg

A Horthy-rendszer Magyarországán kín, gyötrelem volt az egyetemi, főiskolai hallgatók élete. Munkás, paraszt, dolgozó kisember fiának nemcsak nehéz volt bejutni a felsőoktatást jelentő intézetekbe, de még nehezebb volt ottmaradni. Igen jól szemlélteti ezt a Szegedi Bölcsészettudományi Kar 1928/1929-es év felvételi jegyzőkönyve. Az egész Karra 62 hallgató jelentkezett — 53-at felvettek. Az 53 hallgató közül 6 volt szegénysorsú szülők gyermeke.

— A széles néprétegek beteges nagyratörése, hogy gyermekeiket a mindenáronvaló diplomaszerzésre nevelik és azt gondolják, hogy a diploma egyenlő a nagyobb kenyérrel — írja egy szegedi ujság ebben az időben.

Igen, az egyetemet, főiskolát végzett egyének valóban azt gondolták, hogy a keservesen megszerzett diploma jogot ad állásra. Mennyien csalódtak.

Sok szegényszármazású hallgató nem tudta kivárni, hogy elvégezze az egyetemet. Félbe kellett szakítania tanulmányait, mert nem tudta megszerezni a szükséges tandíjat, könyveket, jegyzeteket. Pénz pedig sok kellett ahhoz, hogy valaki azt mondhassa magáról, hogy „egyetemet végzett em." Amíg valakiből orvos lett, addig befizetett 1858 pengőt. A bölcsész már olcsóbban jutott a diplomához. 4 év alatt 1444 pengőt fizetett ki különböző címen. Ezer akadály állt elébe minden szegényszármazású fiatalnak, amíg elvégezte tanulmányait. S utána lehetett címzetes gyakornok, vagy állástalan ügyvéd, tanár, mérnök.

JELEN

Köszönjük felszabadítónknak

Hazánk felszabadulási ünnepe rohamosan közeleg. Már csak pár nap választ el bennünket április 4-től, amikor egész dolgozó népünk méltóan ünnepli meg felszabadulásunk nyolcadik évfordulóját. A mi életünkben is gazdag tartalmat jelent ez a nyolc esztendő. Hatalmas költséggel építettük fel a Gyermekklinikát, amit a fasiszták tönkretettek. Napközi otthont, bölcsődét építettünk, ahol az Egyetemek és a Főiskola dolgozóinak gyermekeire gondos emberek ügyelnek. Erőnk állandó növekedését mutatja az ötéves tervben épült Béke-épület.

780 millió forintot fordítunk első ötéves tervünkben új Egyetemek, Főiskolák építésére és a meglévő iskoláink kibővítésére — mondja ki az első ötéves terv. Ebből a 780 millió forintból épült fel a gyönyörű Béke-épület, bővült új helyiségekkel a Bölcsészettudományi Kar és még számos tudományos intézet létesült a szegedi Egyetemeken. Az Egyetemi Könyvtár, amely segíti egyetemistáink felkészülését a tudományos munkára, csupán a mult évben 70 ezer forintot fordított tankönyvekre.

Beszédes számok ezek. Azonban soha egy pillanatra sem feledkezhetünk meg arról, hogy elért eredményeink nagyrészét a Szovjetunió állandó és önzetlen baráti segítsége tette és teszi lehetővé. Ninesen alkotó munkánknak egyetlen olyan területe sem, ahol a Szovjetunió közvetlen, vagy közvetett segítsége, a szovjet állam és a nagy Szovjet Kommunista Párt hosszú évtizedes tapasztalatai mérföldekkel ne lendítették volna előre fejlődésünket. „Alá kell húzni és tudatosítani kell — mondotta Rákosi elvtárs, — hogy népi demokráciánk sikereinek egyik döntő összetevője az a baráti segítség, amelyért nem lehetünk eléggé hálásak a Szovjetuniónak és akitől ez a segítség nem egyszer kiindult, Sztálin elvtársnak."

Uj évfolyam indul a Szülésznőképző iskolában

A szegedi Szülésznőképzőben mozgalmas élet kezdődött március hónapban. Az első napon még minden a „tegnap" kiment gyakorló növendékekre emlékeztetett, de 4—5—6-án már új arcok jelentek meg: „a felvételisek". Jöttek tszcs-kből, üzemekből, tanácsoktól. Jöttek Győrből, Borsodból, Biharból is, fiatal lányok és családanyák. Lendület és határtalan akaraterő árad belőlük.

Lajkóné mandja: *„Igyekszem még ebben a hónapban jól vizsgázni az általános iskola 7. osztályából. Meg akarok felelni a követelményeknek, hiszen meg van már rá a lehetőségem."*

Most az előkészítő három hét idején alatt előadásokon ismerik meg, mi is az a feladat, amire vállalkoztak. Az anya- és csecsemővédelemmel foglalkozó minisztertanácsi határozatból mindannyian megértik, hogy *a ma* szülésznőinek szakmailag és politikailag jól képzetteknek kell lenniök. Kormányunk rendeleteinek ismerete és az ennek érdekében végzett felvilágosító népnevelő munka éppolyan követelmény, mint Semmelweis tanításainak megvalósítása.

Hogyan is fejlődött a szülésznőképzés, míg a mai nívót elérte? Szabóné elvtársnőt, 1938-ban végzett szülésznőt kérdeztem meg. Elmondta, hogy egy évig tanultak. Tantárgyuk csak a szülészet és a hitlan volt. Azt tanulták, hogy az abortus isten ellen való vétek, de a kormány nem tett ennek érdekében semmit sem. Az üzlet az üzlet.

Az ellátásért az iskolában 60 pengőt fizettek és előírt számú ruhát és fehérneműt kellett magukkal hozni. Vince Ilona szülésznő itt közbeszól:

— *Bizony minden hónapban vért kellett adnom, hogy azzal a pénzzel tudjam befizetni az ellátásomat. Valóban a véremmel szereztem meg az oklevelemet. Mennyivel könnyebb dolguk van ezeknek a gyerekeknek.*

Ma népi államunk a nép gyermekeinek minden lehető szakmai felszerelést, ellátást, ruhát és tanulmányi segélyt biztosít leendő szakembereinek, hogy a követelményeknek megfelelhessenek. Tizenhat tantárgy ismeretét sajátítják el. Az előadók többnyire orvos elvtársak, akik maguk is résztvesznek ideológiai oktatásban. Ez visszatükröződik tanítási módszerükön is. Az okokat nem misztificizmusra építik ma már, hanem a valóságra, a materialista szemléletnek megfelelően. Megismertetik a hallgatókat az újabb kutatások, szovjet tapasztalatok eredményeivel. Kiegészítik a szakmai oktatást és nevelést a világnézeti, irodalomtörténeti és természettudományos előadások. Hogy még többet nyújthasunk hazánk tájainak megismerésében, tanulmányi utakra is elvisszük hallgatóinkat. Sztálin elvtársnak ezek a szavai mutatnak utat számunkra: „ma minden a káderektől függ".

Az oktatószemélyzet jutalmazása

Február utolsó hetében immár másodszor került sor egyetemeinken és főiskolánkon az oktatószemélyzet kiemelkedő munkát végző tagjainak megjutalmazására. Pártunk és kormányunk az ősszel végrehajtott bérrendezés alkalmával, mint tudjuk igen nagy mértékben felemelte a kiváló munkát végző egyetemi és főiskolai oktatók jutalmazására szolgáló alapot. Ezzel is kifejezésre juttatta dolgozó népünk megbecsülését az egyetemeken és főiskolákon folyó nevelő- és kutatómunka iránt. Komoly fegyvert adott ez felsőoktatási intézményeink vezetőinek kezébe az oktatás színvonalának további emeléséért folyó harcban.

Tudományegyetemünk rektora, már a decemberi jutalmazásnál érvényesítette azt az alapelvet, hogy a prémiumok szétosztásánál nem kell mereven kari, illetőleg tanszéki béralapok arányához ragaszkodni, hanem a jutalmakat a tényleges mennyiségi és minőségi teljesítményekhez kell szabni. Biztosította, hogy a karok dékánjai által tett előterjesztések közös elvi alapokon nyugodjanak.

A decemberi jutalmazások előkészítési idejének rövidsége még kevéssé tette lehetővé, hogy a jutalmak kiadását beható munkakritikával kapcsoljuk össze. A februárvégi jutalmazásoknál ezek serkentő és nevelő hatását fokozottabban sikerült kiaknáznunk. A karok dékánjai a decemberi premizálás óta eltelt egész időszakban állandóan figyelemmel kísérték a tanszemélyzet munkáját, különösen a vizsgák menetét és eredményeit, lemérték a jó teljesítményeket és a hiányosságokat is. Kétségtelenül megállapíthattuk, hogy egyetemi oktatóink munkája az elmult hónapban — és különösen éppen a vizsgák idején — számottevően javult. A prémiumok kiadását ezúttal sokkal elmélyültebb munkaértékelés kísérte, mint az első alkalommal. Így a természettudományi karon a jutalmat kapottak érdemeik megjelölése mellett komoly bírálatban is részesültek és az első jutalmazásuk óta elért fejlődésük ugyancsak mérlegre került. Ez áll magára, a kar most megjutalmazott dékánjára, Kiss Árpád professzorra is, akinek munkáját a rektor ilyen szellemben értékelte és aki viszont a kari dolgozók irányában alkalmazta ugyanezt a módszert, pl. Csányi László adjunktus esetében. Beható és tárgyilagos kritikát gyakoroltak a kari oktatószemélyzet tagjainak munkája felett a jogi kar és a bölcsészkar dékánjai is. Mindhárom karon kiterjedt az értékelés az oktatómunkában elért eredményeken kívül a tanszemélyzet tagjainak tudományos tevékenységére is; a dékánok rámutattak arra, hogy az egyetemi oktatóknak a tudományos munkára is időt kell szakítaniok és ebben a vonatkozásban is komoly teljesítmények elérésére kell törekedniök.

Reméljük, hogy a II. félévi kiemelkedő oktatói és tudományos teljesítmények jutalmazásának megszervezése még a mostaninál is jobban sikerül és egyetemi tanszemélyzetünk munkájának újabb komoly minőségi javulását fogja jelezni.

Martonyi János
rektorhelyettes

Mit tett népi demokráciánk az angolkór leküzdéséért?

Maxim Gorkij „Amerikában" c. kis könyvében egy munkásról ír, aki szomorúan szemléli kisfia görbe lábacskáit és összehasonlítja a gyáros fiának egészséges, jól fejlett végtagjaival. Az ango kór (rachitis) ugyanúgy is a szegények betegsége. A fejlődő gyermeki szervezetnek egészséges csontrendszer felépítéséhez a mészsók forgalmát szabályozó anyagra, D-vitaminra van szüksége. D-vitamin hiányában a gyermek csontjai mészszegények, puhák lesznek, a test súlya alatt elgörbülnek és az egész szervezet súlyosan károsodik. A rachitises gyermek fertőzésekre hajlamos, vérszegény, rosszul fejlett görbehátú, O lábú, pókhasú, deformált, szomorú kis törpe. A rachitist megelőző D-vitamin a szervezetben a napfény hatására keletkezik, a téli sötét hónapokban pedig csukamájolaj vagy gyári D-vitamin készítmény bevitele biztosíthatja az egészséges csontfejlődést. A proletárgyermekek az Angyalföld és a Mária Valéria-telep nedves, napfényt soha nem látó tömegszállásain laktak, szűk, sötét sikátorokban játszottak. A fakófejű kis proligyerek, a vályogkunyhó, karikalábú zselléresemetéje Horthy Magyarországának magát ól értetődő, jóváhagyott lakója volt. Közülük sok egész életére púpos, hiegő, szánalmas nyomorék maradt. 10—15 évvel ezelőtt az OTI orvos gyakran találkozott a rachitis minden válfajával.

1953 Magyarországán a kifejlett rachitis a legnagyobb ritkaságok közé tartozik. Az orvostanhallgatóknak szinte soha nincs alkalmuk látni. Ha egy csecsemőn vagy kisgyermeken a rachitis egy-egy enyhébb tüneté észleljük, annak vagy a szülők tájékozatlansága vagy valamilyen mészvesztességgel járó más alapbetegség az oka. Ma nálunk minden intézkedés megtörténik az angolkór megelőzésére és leküzdésére. A dolgozók ezrei kapnak ma sötét, odú helyett egészséges világos lakást.

A fejlődő szervezet mészszükségletét fedező tejet 6 éves koráig minden gyermek számára a hatóság biztosítja. Minden csecsemő, kisgyermek és rachitisre hajlamos gyermek ősztől tavaszig az egészségvédelmi körökben és rendelőintézetekben D-vitamin ellátásban részesül. A védőnők és orvosok felvilágosító munkájának eredményeképpen a szülők szívesen viszik kicsinyeiket angolkór megelőzésére. Dolgozó népünk életszínvonalának emelkedése biztosítja, hogy egészséges, jónövésű felnőttekké fejlődjenek a gyermekek.

A felszabadított Magyarországon a rachitis többé nem népbetegség. Népi demokráciánk a fasiszta úri Magyarország sok szomorú örökségével együtt ezt is felszámolta.

(T. A. Gyermekklinika)

FELSZABADÍTÓK

Már csak messziről hallatszott a tompa ágyúdörrej, éjszakánként egy-egy pillanatra felvillantak a torkolattüzek. Fejünk felett, mint gyorsan múló vihar futott el a háború szele. Pest környékéért folyt a harc, a Szukovátiéri Egyetemen lévő szovjet hadikórház beosztottjai minden nap kétszer is felolvasták a hadijelentéseket. Ilyenkor elhallgattak a beszélgetők, révedezve a felolvasóra meredtek a harcban edzett katonaszemek. A legtöbb tudósítás után vidáman szólaltak meg a harmónikák, némelyek két ujjukat a szájukba vévé dobhártya szakasztó fütyel kísérték a hopakot vagy a kozáktáncot. A feltartóztathatatlan győzelmek sorozatának napjai voltak ezek. Még a féllábúak is táncoltak.

A következő napokon komorabbá váltak a hadijelentések. „A fasiszták lángszóróval próbálják feltartóztatni hős katonáinkat a Pestért folyó harcban" — bugyogtak elő a szavak a felolvasóból. Mint megbolygatott darázsfészek zúdultak fel a katonák. Volt, ki sapkáját földhözvágta, mások közbekiabáltak, félpercekre megszakítva a felolvasást. Aztán egyszerre valaki énekelni kezdte a „Szabad hazánkért" kezdetű dal szólóját. A szobában lévők szívvel-lélekkel kapták fel a dalt, a kórus vidám csengésű énekének harmóniája zsongott a szobában, a folyosókon, az udvaron. A dalban vágy, segíteniakarás, szeretet ízott azokért, akik halált megvető bátorsággal harcolnak a fasiszta lángszórósok ellen.

Még aznap este megérkeztek az első súlyos sebesültek Pestről. A levegőt égett emberi test és jódtinktura átható szaga töltötte be. A járnitudók tájékoztatták a fekvő betegeket az eseményekről. Egész este erről folyt a beszéd a kórteremekben. Sokat látott, sokat tapasztalt harcosok voltak ezek, itt-ott mégis kicsordultak a könnyek a borzalmakban, tűzben, vérben edzett katonák szemében. A legtöbb sebesült a lángszórózás következtében vesztette el szemevilágát — mondta fátyolos hangon az elbeszélő.

Elhallgattak. Vagy félperenyi szünet után valakiből feltört a zokogás.

— Elvtársak! Én mindkét lábam elvesztettem, de reményen nem, hogy hazakerülök, látni fogom a földet, melyen születtem, látni fogom családom, feleségem, mindent és mindenkit, akit szeretek. Szakadozva levegő után kapkodva beszélt.

— De ezek, akiktől az átkozottak elvették a világosságot, elvették szép hazánk szeretett tájainak viszontlátását, feleségük szerelemre hívó pillantását, kislányaik szőke fürtjeit..., soha de soha nem rémenykedhetnek többé, hogy tekintetükkel végigsimítják a szivükhöz közeállókat...

Az ajtó melletti ágyról a földre ereszkedett egy felkötött kezű katona. Félkézzel a szárba gyűrte a csizmafüleket, zubbonyát gyakorlott kézzel megigazította, lopva megtörölte a szemét a sapkája bélésével s mintha véletlenül tenné az ajtóhoz lépett. Még a kilincsre sem tette a kezét, megszólította a szomszédja.

— Hova Jurij?

— A parancsnokságra!

— Minek, késő van már.

— Soha nincs késő. A két katona összenézett.

— Várj én is megyek.

— Te minek mégy?

— Amiért te!

— Jó, gyere. De tudod miért megyek? A megvakult elvtársak miatt!

— A szomszéd is készülődni kezdett. A többiek hallgattak valamit sejtve néztek rájuk. Aztán óvatos szószmölölésével több helyen a csizmákba huppantak a lábak. Az első két katona már a folyosó kövezetén ment lábujjhegyre emelkedve. Ujra kinyílt az ajtó, csendben jöttek. Az udvar kopogós fagyán már vagy húszan ropogtalták a befagyott kis tócsák jegét. Mire a parancsnok szobájához értek, lehettek vagy ötvenen.

— Ti miért jöttök? — fordult hátra a felkötött karú katona.

— A megvakultak ügyében — mondotta valaki halkan. Mindnyájan bólintottak s arcuk élénk érdeklődést, nagy odaadást, szeretetet fejezett ki.

— Mit akartok a megvakultakkal? Az első sorokban állók kérdő szemekkel fordultak hátra a többiek felé.

— Kötelességünknek tartjuk hogy segítsünk a bajban levő elvtársakon — szólalt meg a jelenlévők véleményét kimondva egy soványarcú katona.

— Végezzenek a fél szememről szaruhártya átültetést annak a szemére, aki teljesen megvakult, hogy ismét lásson — mondta határozott hangon.

— Mindannyian ezért jöttünk — mondták a többiek is.

— A parancsnok álmatlanságtól vörös szemekkel fogadta a katonákat. Szemét lecsukva hallgatta a beszélő katona szavait. Amikor azonban a szaruhártya átadásáról kezdett beszélni a fél karú, nehéz pillái felpattantak. Arca felderült, előbb még lecsukódó szeme ragyogott, mint a tavaszi nap. Karjait széttárva megölelte a katonát, kétoldalról meleg csókot nyomott megsápadt arcára. — Elvtársak! Én mint katonaorvos sok hősiességet, sok bátorságot, sok odaadást láttam már, de az áldozatkészségnek ezzel a megnyilvánulásával még nem találkoztam. — A katonák feszült csendben hallgatták a parancsnok átüzesedett, meghatottságtól remegő szavait. — Ilyen hősettekre, ilyen áldozatkészségre csak a mi népünk, csak a szovjet ember képes. Vajjon hol vannak a világon emberek, akik félszemükről lemondanának azért, hogy elvtársuk újra lásson? Rajtunk kívül a szovjet emberen kívül még ilyen emberek nincsenek! De lesznek, elvtársak! Ez a nép melynek a felszabadításáért most küzdünk, ez a város, melyben most vagyunk, ennek az egyetemnek a falai, amelyek között a magyar dolgozók fiai fognak tanulni, rólatok beszélnek, rólatok vesznek példát, titeket követnek majd. És akkor elmondhatjuk elvtársak, hogy harcunk nem volt hiábavaló! A szemek... a szemeket felajánlani elvtársak, nem kell!

A katonák megtepődtek, kérdőn néztek a parancsnokra.

— A fasiszták által tönkretett szemű elvtársak, akik csak szaruhártyasérülést szenvedtek, a mi Filatov professzorunk módszereinek segítségével újra látni fognak. De a többiekért is megteszünk mindent... mindent!

Szavából erő, meggyőzés, bátorítás csendült ki. A katonák csak álltak mozdulatlanul mintha díszszemlén lennének.

— Van-e kérdés elvtársak? — szólt a parancsnok eleven érdeklődéssel. A sovány katona rövid hallgatás után csak ennyit mondott. — Minden körülmények között számíthat ránk parancsnok elvtárs! Azután kezet szorítottak.

Mindnyájuk szivét nagy nagy erő és bizalom érzése töltötte csordultig. A kórház csendjére vigyázva tértek szobájukba.

Tóth Béla

LEVELEZŐINK ÍRJÁK

Sztálin elvtárs tanításai további harcra ösztönözve itt élnek közöttünk

Én most leltem az egyetemi újság levelezője. Már most első levelemben egy pár példával szeretnék fényt vetni szakunk, a földrajz-földtan szak életére.

Március 7-én DISZ-taggyűlésünk volt. Ez a taggyűlés olyan időpontban ült össze, amikor az emberek szive mély gyásszal volt teli. Amikor felálltunk, az egy perces néma csendben, mindenki az előttünk lévő gyászkeretes képre vetette tekintetét. Fájó szívvel és hálával gondolt mindenki korunk legnagyobb emberére, a nagy Sztálinra. Sokan mondták: hogy nem tudják elképzelni, hogy Sztálin elvtárs halott. Valóban így van, Sztálin elvtárs tanításai és művei további harcra ösztönözve itt élnek közöttünk. Ezt a hatalmas lelkesítő erőt mutatta a taggyűlésünk is, mely az eddigi taggyűléseink között a legjobb volt. Megdicsérték a II. éves Szalai csoportot, mely „Általános természeti földrajzból 4.83-as átlagot ért el a demonstrációról írásakor. Ugyancsak megdicsérték a II. éves Szőke csoportot jó tanulmányi munkájáért, de rámutattak, hogy jobb munkát is végezhetnének, mivel a TTK vándorzászló is náluk van.

A taggyűlésünkön általános hibák is voltak. Nincs még kifejlődve teljesen az önkritika, nem pontosak az elvtársak. A gyűlés 5 perccel a kitűzött idő után kezdődött, mégis öten késtek el.

Kovács G. Sándor
I-éves földrajz-földtan szakos levelező

Bővítse ki levelező hálózatát a „Szegedi Egyetem"

Nagy örömmel fogadtuk a nyomtatásban, kéthetenkint megjelenő egyetemi újságot. Ez a lap frissen, közvetlenül tájékoztat a mi boldog diákéletünk eseményeiről, egyetemünk munkájáról és egyben kemény bírálatot is gyakorol a hibák fölött, leleplezi a sorainkba befurakodó ellenséget. Általában jónak tartjuk a „Szegedi Egyetem" eddigi számait, mégis hangot kell adnunk egy hiányérzésünknek.

A mi súlyponti feladatunk pártunk és kormányunk útmutatása szerint a tanulás. Az egyetemi újság, igaz, foglalkozik a tanulmányi kérdésekkel, így a vizsgaeredményekkel, az orosz nyelv elsajátításával, stb. De azt tapasztaljuk, hogy a tanszékek sokhelyütt új módszerekkel kisérleteznek a tanulás jobbá, folyamatosabbá tételére, gyakorlati órák élénkítésére, stb.

A Jogi Kar Polgári Jogi és Büntetőjogi Tanszékei például az elmult félévben új módszert vezettek be a gyakorlatukon: a hallgatókból 3 tagú „tanácsokat" alakítottak, amelyek a felvetett jogi problémát a gyakorlat keretében önállóan igyekeznek megoldani. A tanácsok versenyben állanak egymással, a megoldásokat a gyakorlatvezető tanár segéd az óra végén értékeli és megállapítja, melyik tanács oldotta meg legjobban a kérdést.

Csak egy módszert említettem meg, amellyel a Jogi Karon az eredményesebb oktatásra törekednek. De ha az egyetemi újság jól megszervezi levelező hálózatát, ha eleven kapcsolatot tart a hallgatókkal, bizonnyára még számos hasonló újításra hívhatja fel a többi karok és a társegyetemek figyelmét.

Tihanyi Eleonóra
II. évf. joghallgató

Egyetemi és Főiskolai népi együttesünk a Művészi Együttesek II. Országos Versenyének megyei bemutatóján

A megye területéről mintegy negyvenöt kultúrcsoport mutatta be tudásának legjavát a megye székhelyén február 22-én. *Amikor megérkeztünk szombaton Hódmezővásárhelyre, kimondhatatlan öröm fogott el, látva az egyetemi és főiskolai együttes lelkes csoportját.* Ezen fellelkesülve, még nagyobb érdeklődéssel tekinteltem a résztvevő kultúrcsoportok felé e igen sokat vártunk, nemcsak bírálók, de a nézőközönség is. Megvallom őszintén, amit vártunk az egyetemi és főiskolai népi együttestől, nagyrészt meg is kaptuk. Rendkívül gazdag, színes műsort hallottunk az együttestől. Igazán meglepő, hogy ennyi elfoglaltságuk mellett, ilyen sok és magas színvonalú darabot tanultak be és fáradtságot nem ismerve, készültek a megyei versenyre. *Kitűnő előadásmódban gyönyörködtették, mind a bírálóbizottságot, mind pedig Hódmezővásárhely nagyszámú közönségét.*

Tudjuk azt, hogy az együttes egy alkalommal tapasztalatcserén vett részt az állami népi együttessel, akitől sok szépet átvettek, tanultak. Megtanultak igazi jókedvvel táncolni. A szép munka mellett azonban rá kell mutatnunk egy pár hiányosságra is, ami munkájuk megjavításához, fölfelé ívelésükhöz feltétlen szükséges. A szovjet ifjúsági indulónál egy igen nehéz technikai akadállyal állott szemben az énekkar. Ennél fogva a mű első része kissé ingadozva ment. A szólista igen szép hanganyaggal rendelkezik, szövegmondása szép, kár, hogy néha szorít. *Az énekkar szövegkiejtése elsikkad, hiányzik az egyöntetű kórushangképzés.* Ezzel még igen-igen sokat kell foglalkozni! Ez égetően szükséges, mégpedig azért, mert a helyes, szép művészi éneklésnek ez az alapja. Ebből ered a szólamok egységes színe és a szép szövegkiejtés. A szegedi népdaloknál a karmester túlságos egyéni tempót vesz. Igen soknál indokolatlan lassút, így az énekesek kénytelenek minden szó után levegőt venni, ami azt eredményezi, hogy a szép dallam teljesen szétdarabolódik, különösen a „szögedi halastó"-nál. *Általában az énekeseknek tükrözni kell a művet, tehát meg kell játszani szinte, amit énekelnek.* Persze nem kis része van ebben a karmesternek, ha maga is mutatja az énekesek felé, akik azt átveszik. Részben van igazuk azoknak, akik az előadó felfogásának szabadságára hivatkoznak, addig, amíg az előadás szabadságának értelmezése bizonyos ízléshatárokon és stíluskereteken belül mozog. *A rigmusbrigád tagjai kissé fegyelmezetlen magatartást tanúsítottak a színpadon.* Feladat, hogy kiállásuk, előadásuk vidám, de fegyelmezett legyen. A kísérő citerazenekar játékán bizonytalanság érződött. Szerepeltek és szerepelni is fognak még sokkal jobban. Az „Ecseri lakodalmas"-t a táncosok lelkesen, igen szépen táncolták. Az énekkar talán szokatlan helyzetből adódva nem találta föl magát, sokszor mélyebben intonált. Ehhez hozzájárult még az is, hogy a karmester egyszer elfelejtett beinteni. *A zsebkendő tánc zenéjét a zenekar nagyon szépen játszotta, amire a lányok kifogástalan szépen táncoltak, igen élményszerű volt.* A fiúk sarkantyús tánca, mint mindig, most is lekötötte valamennyiünk figyelmét. Az utóbbi időben jelentős létszámban gyarapodott a zenekar, játékukon meg is érződik.

Az együttesnek minden módja és lehetősége megvan arra, hogy jó munkát végezzen, hiszen annyi sikeres szereplés van már mögöttük, hogyha továbbra is szívügyének tekinti mindenki az együttes munkáját és jókedvvel, lelkesedéssel dolgoznak, fölfelé ívelésüket állandó siker biztosítja.

F. A.

Választ kérünk

Helyes e, hogy az állami ideológiai oktatás keretében megadott irodalmat a Sebészeti Klinikán dolgozó Gál György elvtárs kijegyzeteli s az illetékes konferencia többi tagjai Gál elvtárs jegyzetéről „jegyzetelnek," vagyis egyszerűen lemásolják azt.

Szerkesztőség

Látogatás a Sztálin körúton

A Sztálin körúti diákotthont igen sok kritika érte már a sűrűn elő forduló hibák miatt. Állandó programmpontként szerepelt a DISZ-gyűléseken a diákotthon ügye. Ha az elvtársak már kifogytak a hibák felsorolásából, rávetették magukat a fentnevezett intézményre és az mindig hálás témának bizonyult a buzgó kritizáló számára.

A tárgyilagosság kedvéért meg kell jegyeznünk, hogy a hibák egy része már a multé. Az utóbbi időben mutatkozott javulás. Azt azonban korántsem állíthatjuk, hogy a Sztálin körúton minden rendben volna.

A beszélgetések során meglátjuk a hibák eredőjét. **Nincs megfelelő egyszemélyi felelős vezetés.** Az eddigi vezetők nagyon elfoglalt emberek lévén, nem tudtak kellő időt fordítani a diákotthonra. A közösségi élet megszervezése hiányos, ellenőrzés szinte semmi. A fegyelmezés és a rend betartására irányuló szabályok alkalomszerűek. Egyszer így, máskor úgy.

Ezért van a sok kimaradás, hangos éneklés, örökös harmonikázás, hegedülés. Mindezek erősen gátolják a tanulást. Gyakran garázdálkodnak a szobatolvajok. Ezek leleplezésére csak összeforrott közösség képes. Ezt azonban előbb ki kellene alakítani.

A gazdasági vezetés is követ el hibákat. Jelen pillanatban például egy hónapja nem kaptak kellőszámú tiszta fehérnemű t a hallgatók. A téli időben a fürdés szinte lehetetlenné vált, a hideg, huzatos fürdőhelyiségben.

Általánosságban ezek a hibák a Sztálin körúti diákotthonban. **A vezetés jó megszervezését, az egyszemélyi vezetést kell biztosítani.** A jó közösségi élet kialakítása nem jelentene nehéz feladatot. Igen sok kitűnő fiatal elvtárs lakik ebben a diákotthonban, akik élenjárnak ebben a munkában is. Igy válna fegyelmezettebbé a közösség, szebbé a közösségi élet és sokat javulnának a tanulmányi eredmények is.

Hogyan igyekszenek megjavítani a II. éves gyógyszerészek az évfolyammunkát?

A második félévből is elmult már másfél hónap, láthatjuk tehát az eddig elért eredményeket és hibákat. Lezajlott az első demonstráció is, amelyen, bár volt igen sok szép eredmény, de sajnos még mindig előfordultak bukások is. A bukások elkerülésére szerveztük meg a tanulópárokat, akik április 4-e tiszteletére megigérték, hogy nem csupán formális tanulópárokként fognak működni, hanem aktive is elő fogják mozdítani a sikeres tanulást. Ilyen felajánlást tett a Fekete—Ammer és az Eiben—Prókátor tanulópár is.

Egyik hiányossága volt eddig az évfolyamunknak, hogy a marxizmust és az orosz nyelvet nem tartották elsőrendű fontosságúnak. Április 4-e méltó megünneplésére azonban a II. DISZ csoportból orosz nyelvből javítást ajánlottak fel: Ábrahám, Zámbori, Csóti és Főző elvtársak is. Az orosz nyelv elsajátítása terén már eddig is igen szép eredményt ért el: Szabó Matild és Eiben Edith.

Feladatunk az, hogy megszilárdítsuk az órák alatti fegyelmet, megszüntessük a még néha-néha előforduló késést, vagy igazolatlan hiányzást és teljes munkaenergiával készüljünk fel a jobb tanulásra, a tudomány várának bevételére.

R. G.

SPORT

Labdarugó csapatunk osztályozó mérkőzéseket játszik a megyei bajnokságért. Az első mérkőzésen, Mindszenten biztosan győzték le a szentesi Spartacus csapatát 6:1 arányban. Második mérkőzésünkön Dorozsmán a Szegedi Vasassal kerültünk szembe s hatalmas küzdelem után 2x15 perces hosszabbítással 5:4 arányú győzelmet arattunk. A tartalékok kari labdarugó bajnokságának eredményei a következők:

TTK—Orvosegyetem 3:1; Főiskola—Bölcsészeti kar 3:0. Meglepetés számunkra a tavalyi bajnokcsapat: az Orvosegyetem vereség e.

Asztalitenisz területi bajnokság eredményei: Férfi egyéni: 1. Sebő (Főiskola); 2. Lukács (Orvosegyetem); 3. Posta (Jogi kar). Női egyéni: Sági (Főiskola); 2. Zarándi (TTK); 3. Fischerné (Orvosegyetem). Női párosban első: Técsi—Fischerné (Orvosegyetem) Férfi párosban: 1. Posta—Pajásti (Jogi kar). Vegyespáros— Técsi—Lukács (Orvosegyetem).

Kézilabda: Haladás Főiskola—Kinizsi 11:11. A Haladás Orvosegyetem csapata a Honvéd I-től vereséget szenvedett, ezzel csoportjuk a II. helyre került.

Torna háziverseny eredményei: Nők III. osztályú előírt anyag: 1. Károly 36.8; 2. Hetényi 36.6. Férfiak előírt és szabadon választott gyakorlat: 1. Kiss 55.9; 2. Soós 55.6.

A Szegedi Haladás Sli országos II. osztályú kardvívó versenyét Roszlóczy Ferenc (TTK) nyerte, ezzel II. osztályú vívó lett.

Birkózás

A Vasas országos Szelki Ottó emlékversenyén, ahol kiváló és I. oszt. versenyzők vehettek részt, Veréb Dér Ferenc (III. éves kémia-fizika) lepkesúlyban második helyen végzett.

Könyvtörténeti kiállítás az Egyetemen

Az érdeklődők ezrei nézték meg a Nemzeti Múzeum dísztermében, mult év végén megnyilt nagyarányú könyvkiállítást, melyet a Széchényi Könyvtár fennállásának 150. évfordulója alkalmával rendeztek. A kiállítás címe: „Mátyás király könyvtárától a 3.000 népkönyvtárig" volt és valóban szemléletesen tárta a látogató elé a magyar könyvtárügy multjának haladó hagyományait, a felszabadulás óta megtett hatalmas lépéseket e téren és megcsillogtatta a szocialista magyar könyvtárügy ragyogó perspektíváit.

Március 15-étől Szegeden az Egyetem Dugonics-téri központi épületének dísztermében, a szegedi dolgozók is megtekinthetik a nagyszerű kiállítást. A kiállított könyvek között egyébként kincseket érő könyvritkaságok sorakoznak egymás mellett.

A kiállítás feldíszített előcsarnokában helyezték el a nemzetközi békemozgalom legfontosabb kiadványait. A díszteremben láthatók XII. és XIII. századi kézirásos könyvek, Anonymus műve; a Gesta Hungarorum és a páratlan szépségű Corvinák. A magyar jakobinusok, akik előharcosai voltak a polgári átalakulásnak, fegyverül a kor haladószellemű könyveit gyüjtötték. Ott van Verseghy Marseillaise fordítása elsárgult kottapapíron, kézzel írt hangjegyekkel. A reformkor és az 1848-as szabadságharc kiadványai több üvegszekrényt töltenek be. Itt van a Nemzeti dal első példánya, melyre Petőfi saját kezével írta rá:

„A magyar szabadság első lélekzete".

A Tanácsköztársaság, a magyar forradalmak és a szabadságharcok folytatója könyvet adott a nép kezébe. Állami feladattá tette a könyvtárak gondozását és megkezdte az országos szervezet kiépítését. **Ennek az időszaknak könyvei között helyet foglal Révai József műve, a „Polgári forradalom-proletárforradalom", melyet a Horthy fasizmus alatt a Szovjetunióban megjelent magyar kiadványok.**

Mindezeken túl a kiállításon szerepelnek a szegedi könyvtárügyekre vonatkozó anyagok is. Az Egyetemi Könyvtár és a Somogyi Könyvtár könyvritkaságai mellett megtekinthetik a látogatók, a szegedi nyomdákban kiadott műveket, Szeged kulturális és politikai fejlődésére vonatkozó dokumentumokat.

Elnyerte méltó büntetését az Egyetem apparátusába befurakodott volt horthysta tiszt

Egyetemünk életében is szembetaláljuk magunkat az ellenség tudatos kártevésével. Az ellenforradalmi banditák az egyetemre is befészkelik magukat, s gyakran, mint minden munkára vállalkozó jó fiúk, nyitnak tüzet népi demokráciánk vívmányaira. Nem kevésbbé veszélyes az sem, amikor karrieristák, egyéni érdekhajhászok törnek be tudományos intézeteinkbe.

Németh László pályafutása tipikus példája annak a törtetőnek, aki előtt csak egy cél lebeg: a szennyes anyagi előnyök. Mint volt horthysta katonatiszt, a legjobban megfizetett állás után futott.

A fasizmus szétzúzásával szárnyszegetten hullt a porba a horthysta tisztizubbonyban urizáló üresfejű emberkék álma is. Németh László azonban nem esett kétségbe. Megtalálta a megfelelő helyét. Az ellenforradalmi elemeket magábatömörítő Kisgazdapárttól remélt „kárpótlást". A hivatalos reakció szegedi lapjának, a Délvidéki Hirlapnak volt szerkesztője, s amikor ez már nem volt üzlet számára, két-három évvel ezelőtt becsempészte magát a bölcsészkari tanulmányi osztályra. Alázatos szemforgatással pimasz helyezkedéssel iparkodott jó munkát végezni, állandóan sírt, hogy mennyi munkája van, s „Jó fiúként" mindent magára vállalt.

Bizalmat akart ébreszteni maga iránt, krokodil-könnyek hullatása közben zokogott, hogy milyen „nyomorban" él, mégis törzsvendége volt a városi vendéglőknek. A szelíd arc alatt azonban egy mindenre elszánt vakmerő fickó lapult meg. Nem állotta, hogy többezer forintot ellopjon a hallgatók ösztöndíjából, s közben uszítson népi demokráciánk ösztöndíj politikája ellen.

De nemcsak anyagi előnyökért harcolt. Dékáni figyelmeztetésben részesült, hogy hivatali titkokat pletyka formájában fecsegett el hallgatóknak, idegeneknek egyaránt. 1952 őszén osztályidegen elemet akart mindenáron bejuttatni egyetemünkre.

Ezek a gaztettek egész egyetemünk jogos felháborodását váltotta ki. Népünk bírósága megfelelő büntetést szabott dolgozó népünk, egyetemünk ellenségeire. Németh Lászlót 3 és fél s a pénz ellopásában segítő társát, Tritz Katalint 3 évi börtönre ítélték.

Főiskolások első tanítási élménye

Nemkönnyű a tanítás, főleg jól tanítani nem könnyű. Ma az első órán Balogh Géza tanít. Jól felkészült, mégis valami szorongó érzés kínozza, ha a tanításra gondol. Még soha nem tanított gyermekeket. Az ablak felé fordulva nézi az üveghez csapódó hópihéket, s elgondolkodik. Az ő gyermekélete nem ilyen volt. Kilométereket kellett gyalogolnia a hidegben, hogy megtanulja az ábécét.

Min gondolkozik Balogh elvtárs? — szólította meg hirtelen a szaktanárnő a gondolataiba mélyedt tanárjelöltet. Csak nem fél a tanítástól?

A gyermekkoromról gondolkozok, félni pedig egyáltalán nem félek, inkább izgulok egy kicsit, hisz még soha életemben nem tanítottam.

Megszólalt a csengő. Balogh Géza a fogai között suttogott valamit, mintha azt mondta volna: sikerülni kell, akarom, hogy sikerüljön, s aztán belépett a tanárnő után az osztályba, ahol figyelmezetten várták rá a pajtások.

Mindig megtalálta a kellő kérdést, mindig közelebb került a célhoz.

Óra után a szaktanárnő mosolyogva kezet nyujtott feléje és csak ennyit mondott: „Megdicsérem, nagyon jó volt a tanítás".

AMINEK NEM SZABAD LENNIE

Egy kicsit rosszul érzem magamat, azért késtem el

SZEGEDI EGYETEM
A Szegedi Tudományegyetem, Orvosegyetem és Pedagógiai Főiskola lapja
Felelős szerkesztő: Túry Géza
Kiadja: Az MDP Egyetemi és Főiskolai Pártbizottsága, a Tudományegyetem rektora, az Orvosegyetem dékánja, a Főiskola igazgatója, a DISZ és a Szakszervezetek
Telefon: 34—54

Csongrádmegyei Nyomdaipari V. Szeged, 979
Felelős vezető: Vincze György